

Brüssel, 23. aprill 2026
(OR. en)

8526/26

Institutsioonidevaheline
dokument:
2026/0094 (NLE)

ENV 406
CLIMA 220
POLMAR 34

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	23. aprill 2026
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2026) 172 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Kirde-Atlandi merekeskkonna kaitse konventsiooni raames OSPARi komisjoni 2026. aasta juuni kohtumisel

---

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2026) 172 final.

Lisatud: COM(2026) 172 final

Brüssel, 23.4.2026
COM(2026) 172 final

2026/0094 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

**seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Kirde-Atlandi merekeskkonna
kaitse konventsiooni raames OSPARi komisjoni 2026. aasta juuni kohtumisel**

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolev ettepanek käsitleb otsust, millega määratakse kindlaks liidu nimel Kirde-Atlandi merekeskkonna kaitse konventsiooni (OSPAR) komisjonis (edaspidi „OSPARi komisjon“) võetav seisukoht seoses traalikutikaitsena toimivate noodanarmaste järkjärgulist kasutuselt kõrvaldamist käsitleva soovitusel kavandatud vastuvõtmisega.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. OSPARi konventsioon

Kirde-Atlandi merekeskkonna kaitse konventsiooni (edaspidi „OSPARi konventsioon“) eesmärk on kaitsta Kirde-Atlandi merepiirkonda inimtegevuse kahjuliku mõju eest: hoida inimeste tervist ja mereökosüsteeme ning võimaluse korral taastada kahjustatud merealad. Konventsioonil on 16 osalist: Belgia, Taani, EL, Soome, Prantsusmaa, Saksamaa, Island, Iirimaa, Luksemburg, Madalmaad, Norra, Portugal, Hispaania, Rootsi, Ühendkuningriik ja Šveits. OSPARi konventsioon jõustus 25. märtsil 1998.

2.2. OSPARi komisjon

OSPARi komisjon (mis on moodustatud OSPARi konventsiooni artikli 10 alusel) koosneb iga konventsiooniosalise esindajatest ning see tuleb kokku korrapäraste ajavahemike järel ja alati, kui konkreetne olukord seda nõuab. Komisjoni ülesannete hulka kuulub järelevalve konventsiooni rakendamise üle ja OSPARi prioriteetide läbivaatamine ning merepiirkonna seisukorra, võetavate meetmete tõhususe ja mis tahes täiendavate või teistsuguste meetmete vajaduse analüüsimine. Konventsiooni artikli 10 lõike 3 kohaselt võib OSPARi komisjon kooskõlas OSPARi konventsiooni artikliga 13 võtta vastu otsuseid ja soovitusi.

Vastavalt konventsiooni artiklile 20 on igal konventsiooniosalisel OSPARi komisjonis üks hääl. ELil on nii palju hääli, kui palju on konventsiooniosalisest liikmesriike. EL ei kasuta oma hääleõigust, kui seda kasutab tema mis tahes liikmesriik, ja vastupidi (artikli 20 lõige 2). OSPARi konventsiooni artikli 13 lõike 1 kohaselt võetakse otsused ja soovitusel vastu konventsiooniosaliste ühehäälsel otsusega või kui ühehäälsel otsust ei ole võimalik saavutada, siis konventsiooniosaliste kolmeneljandikulise häälteenamusega.

2.3. OSPARi komisjoni kavandatav akt

OSPARi komisjon peaks oma 2026. aasta juunis toimuval kohtumisel võtma vastu soovitusel kalanduses traalikutikaitsena toimivate noodanarmaste kasutamise järkjärgulise lõpetamise kohta, et oluliselt vähendada püügivahenditest tulenevat mereprügi (edaspidi „kavandatav akt“). Noodanarmad on valmistatud plastist ja suurendavad seega plastireostust ning lisaks kujutavad need püsivat ohtu mereliikidele, kes võivad neisse takerduda.

Soovitusel, mis ei ole õiguslikult siduv, kutsutakse OSPARi konventsiooni osalisi üles võtma riiklikke meetmeid, et asendada noodanarmad keskkonna seisukohast sobivate alternatiividega ning toetada selliste alternatiivide katsetamist ja väljaarendamist. Lisaks toetab see ühiseid jõupingutusi, mille eesmärk on vahetada teavet, ületada võimalikud takistused ja edendada õiguslikke meetmeid, kui sobivad alternatiivid on kättesaadavad.

Soovitusel edendatakse ka seiretegevust, et mõista noodanarmaste mõju merekeskkonnale.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

OSPARi komisjoni 2026. aasta juuni kohtumisel liidu nimel võetav seisukoht on toetada kavandatava akti vastuvõtmist. Soovitus on kooskõlas merekeskkonna kaitset käsitlevate ELi õigusaktidega, sealhulgas direktiiviga (EL) 2019/904, milles käsitletakse teatavate plasttoodete keskkonnamõju vähendamist, ja direktiiviga 2008/56/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse merekeskkonnapoliitika-alane tegevusraamistik. Viimati nimetatud direktiivi üks põhielemente on meetmete võtmine eesmärgiga vältida mereprügi kahjulikku mõju ranniku- ja merekeskkonnale, mis on mereala hea keskkonnaseisundi saavutamiseks väga oluline.

Lisaks on määrusega (EL) 2019/1241 kehtestatud sätted kalavarude ja mereökosüsteemide kaitseks. Need ELi õigusaktid moodustavad sidusa raamistiku noodanarmaste võimalikuks järkjärguliseks kasutuselt kõrvaldamiseks, et vähendada plastireostust, ja on kooskõlas kavandatava OSPARi soovitusel eesmärkidega. Liidu seisukoht kavandatava soovitusel kohta on vajalik, kuna see soovitus hõlbustab ELi poliitika ja õigusaktide rakendamist ning hoiab ära merekeskkonna kahjustamist. Seetõttu tehakse ettepanek, et liit toetab kavandatava akti vastuvõtmist.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9 on ette nähtud võtta vastu otsused, „millega kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku“.

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Selle mõiste alla kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, kuid mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“¹.

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

OSPARi komisjon on lepinguga (st OSPARi konventsiooniga) moodustatud organ.

Kavandatav akt on õigusliku toimega akt ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 tähenduses, sest isegi kui soovitus traalikohtikaitse toimivate noodanarmaste järkjärgulise kasutuselt kõrvaldamise kohta ei ole õiguslikult siduv, on sellel rahvusvahelise õiguse alusel õiguslik toime, kuna OSPARi konventsiooniga on konventsiooniosalistele kehtestatud tegutsemiskohustus seoses OSPARi komisjoni soovitusel rakendamiseks.

Sellel seoses tuleks viidata OSPARi konventsiooni artiklile 22, millega kehtestatakse konventsiooniosalistele juriidiline kohustus anda OSPARi komisjonile korrapäraselt aru „a) nende poolt konventsiooni sätete ja nende alusel vastuvõetud otsuste ja soovituste kohaldamiseks rakendatud juriidilistest, regulatiivsetest ja muudest meetmetest, sealhulgas eelkõige meetmetest, mis on võetud käesolevate sätetega vastuolus oleva tegutsemise vältimiseks ja karistamiseks [---]“. Lisaks on OSPARi konventsiooni artiklis 23 sätestatud, et OSPARi komisjon „hindab [---] nende vastavust konventsioonile ning selle alusel vastu võetud otsustele ja soovitustele“.

¹ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 7. oktoober 2014, Saksamaa vs. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

Nende sätete põhjal on OSPARi konventsiooniga õiguslikult siduval viisil selgelt kehtestatud, et osalistelt eeldatakse OSPARi komisjoni soovitude rakendamiseks meetmete võtmist ja nende meetmete kohta aru andmist ning et OSPARi komisjon seirab soovitude järgimist. Seega on osalistele pandud kohustus tegutseda nendest soovitudest lähtuvalt. Seetõttu leitakse, et OSPARi komisjoni soovitudele on lepinguosaliste, sealhulgas liidu suhtes õiguslik toime ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 tähenduses.

Traalikohtakaitse toimivate noodanarmaste kasutamise järkjärgulist lõpetamist käsitleva soovitude puhul kinnitab sellise õigusliku toime olemasolu soovitude sisu. Sellega seoses tuleks viidata soovitude punktile 5 „Rakendamisaruanded“, milles kinnitatakse, et osalistelt eeldatakse soovitude rakendamist ja nad on kohustatud esitama („esitavad“) rakendamise kohta aruande, kasutades selleks soovitude I lisas esitatud spetsiaalset aruandevormi.

Seega on kavandataval aktil rahvusvahelise õiguse alusel liidu jaoks õiguslik toime, kuna liidul kui OSPARi konventsiooni osalisel on kohustus rakendada kavandatavat akti ja anda selle rakendamise kohta aru. Kavandatav akt ei täienda ega muuda lepingu institutsioonilist raamistikku.

Seega on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava akti eesmärgist ja sisust, mille kohta liidu nimel seisukoht võetakse. Kui kavandatava aktiga taotletakse kaht eesmärki või reguleeritakse kaht valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks ja teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus, peamisest või ülekaalukast eesmärgist või valdkonnast tulenev materiaalõiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatava akti peamine eesmärk ja sisu on seotud keskkonnakaitsega. Seega on kavandatava otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 192 lõige 1.

4.3. Järeldus

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks seega olema ELi toimimise lepingu artikli 192 lõige 1 koostoimes artikli 218 lõikega 9.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Kirde-Atlandi merekeskkonna kaitse konventsiooni raames OSPARi komisjoni 2026. aasta juuni kohtumisel

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Liit sõlmis Kirde-Atlandi merekeskkonna kaitse konventsiooni (OSPAR, edaspidi „konventsioon“) nõukogu 7. oktoobri 1998. aasta otsusega 98/249/EÜ.
- (2) Konventsiooni artikli 10 lõike 3 kohaselt võib konventsiooni artikli 10 lõike 1 alusel moodustatud komisjon (edaspidi „OSPARi komisjon“) kooskõlas konventsiooni artikliga 13 võtta vastu otsuseid ja soovitusi.
- (3) OSPARi komisjonil on kavas võtta oma 29. korralisel kohtumisel, mis algab 22. juunil 2026, vastu soovitus traalikutikaitsena toimivate noodanarmaste järkjärgulise kasutuselt kõrvaldamise kohta.
- (4) OSPARi komisjoni soovitusel traalikutikaitsena toimivate noodanarmaste järkjärgulise kasutuselt kõrvaldamise kohta on vastuvõtmise korral liidu jaoks õiguslik toime.
- (5) Seepärast on asjakohane määrata kindlaks OSPARi komisjonis võetav seisukoht seoses soovitusel traalikutikaitsena toimivate noodanarmaste järkjärgulise kasutuselt kõrvaldamise kohta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Liit nõustub sellega, et OSPARi komisjonis võetakse vastu soovitus traalikutikaitsena toimivate noodanarmaste järkjärgulise kasutuselt kõrvaldamise kohta.

Artikkel 2

Artiklis 1 sätestatud seisukoha väiksemates tehnilistes muudatustes võidakse kokku leppida ilma nõukogu täiendava otsuseta.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*